

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus Tres spirituales

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

3. Qua moderatione mortificatio instituenda sit, vt nec vitæ, nec viribus corporis ad diuinum seruitium præstandum necessarijs obsit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

moribus coniunctæ, sint boni & laudabiles fructus, non possunt ordinari, nisi ab homine verè bono proficisci.

CAPVT III.

Qua moderatione mortificatio institueda sit, vt nec vitæ, nec viribus ad diuinum seruitium præstandum necessariis obstit.

DEVS Optimus Maxim. vitam, sanitatemque corporis nobis concessit, vt tanto commodius ei seruiremus. Et quamuis tollentramque à nobis Deo, moderatè ferre debeamus, tamen quia vitæ nostræ domini non sumus, non licet nobis eam pro arbitrio nostro abbreviare, vel abscindere: imò mandatum à Deo habemus illam per media rationi congruentia seruandi. Quanquam nemo pro tuenda vita eiusue incolumitate tenetur vel quæuis, vel optima media vsurpare, vt verbi causa, meliores cibos, præstantiora vina, habitationem commodiorem, sed satis est vti communibus, & ordinarijs. Cum enim corporis vita sanitasque sit bonum temporale & caducum, multò inferius vita & salute animæ spirituali, voluit Deus

*Vitorrelect.
de homicid.*

2.36.

*Et relect. de
temperan. n.*

13 14 15.

Medto. de

Deus nos ad alia media obligare. Licet *pœnit. q. vit.*
 & obliget ad abstinendum ab eo cibo *de ieiun.*
 potuque, quem constaret notabiliter *Soto l. 5. de*
 vel vitam abbreviaturum, vel sanitatē *iure. q. 1. a. 6.*
 imminuturum. Itaq; seruus Dei, ardens
 castigandæ carnis, fructusque mortifi-
 cationis excellentes percipiendi desi-
 derio, non debet vel ieiunijs, vel vigi-
 lijs, vel cilicijs, alijsue pœnis eam affli-
 gere, quas experientia, vel admonitio-
 ne virorum in spiritali vita exercitato-
 rum, cognouit, notabile damnum vitæ
 vel valetudini afferre: nam si exiguum
 tantum damnum sit, non tenetur ab e-
 iusmodi mortificationum genere, ma-
 ximè si sentiat se inde iuuari ad vitæ
 probitatem, abstinere. Quemadmodum *Vitt. ibid.*
 enim licet, magnæque virtutis est, & *n. 25*
 meriti apud Deum, periculo mortis se *Soto ibid.*
 exponere pro salute spiritali, vel cor-
 porali proximi, vt faciunt, qui inserui-
 unt peste laborantibus: sic magnæ vir-
 tutis est, ad procurandam animæ no- *Ioan. Nider*
 stræ salutem, per mortificationem ex- *in consolat.*
 ponere se periculo exiguo vitæ, & in- *p. 3. c. 7. 8.*
 columitatis corporalis, modò vt paulò
 post dicemus, id fiat cum facultate su-
 periorum, & citra præstantiorum ope-
 rum dispendium.

Hoc fundamento iacto, quod niti-

A a 3 tur

tur doctrina Theologorum communi,
 & ab omnibus recepta, seruus Dei eli-
 gat ea mortificationum genera, quae
 minus officiant sanitati, ut sunt ieiunia
 ordinaria, diuerberationes corpo-
 ris citra sanguinem, cilicia ex pilis
 equinis, durior lectus, & alia, quae va-
 letudinem laedere non solent. Nullo
 autem modo suscipiat, quas re ipsa
 nimaduertit sanitati obesse. Sanct. Ba-
 silius disertè monet, in cohibenda per
 abstinentiam carne, eam moderatione
 tenendam, ut ne frangantur corporis
 vires: sicut enim noxium est indulgere
 appetitui cibos, quoscuque adama-
 rit, sic rationi repugnat, imò stultitiae
 affine est, corpori necessaria ad officium
 praestandum alimenta subtrahere.
 Rationem autem huius sui moniti ad-
 dit huiusmodi. Sicut enim, inquit, e-
 quus plus aequo saginatus, & lautè tra-
 ctatus suum sessorem in terram praeci-
 pitem agit, & calcibus ferit, maci-
 lentus autem & ieiunè habitus nullis
 flagris adigi potest, ut progrediatur;
 sic qui nimis lautè corpus suum nu-
 trit, facile in omnis generis vitia ab
 illo praecipit agitur; qui verò asperè &
 durè illud tractat, tandem in cursu pie-
 tatis semel susceptæ deficere cogitur.

*Lib. de vera
 virgin.*

Hac

Hæc Sanctus Basilius, quod pressius declarans Sanctus Hieronymus. *Quicquid, Ad Deme-*
inquit, illud, quod inflammare corpus po-
test, quod fomentum suggerit voluptati, ca-
stitalis amore fugiendum est. Nee tamen ita
magno huius rei labore gravari te volumus,
ut sub ipso statim onere succumbas. Optimus
est in omni re modus & laudabilis ubique
mensura. Corpus non frangendum, sed regen-
dum est. Id ratio discretionis à nobis
 postulat, ut quoniam mortificatio corporis instituta est ad tollendū & mortificandum malum, non mortificemus id quod bonum est. Malum quod in homine est, est culpa, inclinatioq; ad culpam. Quando ergo homo sic mortificat corpus, ut relinquat illi robur sufficiens ad exercendam virtutem, tū mortificat malum. Quando verò ita frāgit eius vires, ut languidior in bonorum operum exercitatione reddatur, mortificat in eo bonum, ita docet B. Gregorius in suis moralibus. *Sic necesse est, in-*
Lib^o. c.
 quiens, ut artem quisq; continentia teneat, 28,
 quatenus non carnē, sed vitia carnis occidat.
 Nā plerunq; dum plus iusto caro restringitur,
 etiam ab exercitatione boni operis enervatur:
 ut ad orationem quoque, vel prædicationem
 non sufficiat, dum incentiva vitiorum in se
 funditus suffocare festinat. adiutorem quippe

habemus intentionis internæ hunc hominem, quem exterius gestamus, & ipsi insunt motus lasciviæ, ipsi effectus suppetunt operationis bonæ. Sæpè verò dum in illo hostem insequimur, etiam civem, quem diligimus, trucidamus: & sæpè, dum quasi concivem parcimus, ad prælium hostem nutrimus. Eisdem namque alimentis vitia superbiunt, quibus nutritæ virtutes vivunt. Et cum virtus altitur, plerunq; vires vitii augentur. Cum verò immensa continentia vitiorum vires extenuat, etiam virtus deficiens ardebat. Vnde necesse est, ut interior homo noster equus qui dam arbiter præsideat inter se, & eum, quem exterius gestat, quatenus ei homo suis exterior, & semper ad debitum ministerium servire sufficiat, & nunquam superbe libera æruice contradicat, nec moveat, si quid suggerendo submurmurat, dummodo eum semper superposita calce dominationis premat. Ex his Beati Gregorij verbis colligitur primaria discretionis regula, quam servare debemus, ut nempe sic mortificemus corpora nostra, ut sanitatem & vires eius necessarias sic integras servemus, ut omnibus suis necessarijs functionibus facere satis possit, omniaq; virtutum prosequi exercitia, quæ ad salutem animæ nostræ spirituales procurandam requiruntur. Quomodo autem

autem in executione huius doctrinæ nemo debeat suo iudicio fidere, sed libenter obsequi patris spiritualis, vel Confessarij consilijs, iam antè monuimus.

CAPVT LV.

Quatenus mortificatio exercenda sit, sine impedimento operum præstantiorum; quæque discretione in ea imitandi Sancti.

NON solum mortificatio carnis eò moderanda est, vt suppetant nobis integræ vires ad cætera officia pietatis ritè decenterque obeunda, verum etiam, vt opera charitatis ad consolationem proximorum, siue ex præcepto, siue ex consilio præstanda, non impediantur. Exempli causa, si ieiunium temperandum est, ad seruiendum promptius ægro, visendos carceres, aliosq; afflictos solandos, id omninò faciendum. Similiter, si ad recreandum hospitem, vel peregrinum etiam carnibus vescendum est ei, qui statuerat ab omnibus carnibus, & piscibus spontè se abstinere, consultius id faciet, quàm si propositi sui tenax sit. Quòd idem dicendum est de alijs operibus,

A a 5. ma-